

JESAJA

BIBELSTUDIER

Uke 46-52, høsten 2021

HVORDAN BRUKE BIBELVERKTØYET?

HVORFOR?

Vi har lenge ønsket oss et verktøy som både hjelper oss lese Bibelen sammen som menighet, og som samtidig drar oss under overflaten for å gå dypere i viktige Bibeltekster. Et verktøy som hjelper oss som enkeltpersoner og i grupper og finne Bibelens gulls selv, ikke bare få det ferdig presentert og prosessert fra podiet. Bibelverktøyet vårt er derfor todelt: en leseplan og et tilrettelagt studie.

LESEPLANEN

Bibelleseplanen består av fire kapitler og en salme for hver uke. Les et kapittel hver hverdag eller ta en lengre økt en rolig morgen. En spiselig mengde lesning for enhver, så en faktisk får tid til å lese sakte og dvele ved momenter som dukker opp underveis.

BIBELSTUDIET

Hver uke har vi plukket ut en nøkkelt tekst som vi har satt fokus på gjennom Bibelstudie. Studiet presenterer ikke ferdige sannheter, men leder deg gjennom kjernen av teksten via spørsmål og bakgrunnsinformasjon. Studiet er laget til bruk i husgrupper og mentorsamtaler, men kan også brukes til personlig studie eller for å hjelpe nye inn i hvordan lese Bibelen. Fokuset i studiene er å komme til kjernen av teksten.

"Hvorfor valgte forfatteren å fokusere på akkurat dette her, og på denne måten?" Dette spørsmålet er sentralt i tilnærmingen og spørsmålene som stilles. Målet for hvert studie er **anvendelse**. Anvendelse kan både være en utvidet forståelse av hvem Gud er og hva han gjør, og hva slags praktisk påvirkning denne sannheten har i den kommende uken som kristen.

HVORDAN KOMME I GANG?

Leseplanen kan brukes uavhengig av studiet, og studiet kan brukes uavhengig av leseplanen. Men sammen er de dynamitt. Start i den enden som har lavest terskel for deg. Målet er ikke å ta alt i et jafs, men å bygge en vane av at Guds ord taktfast får påvirke og prege deg, uke for uke og dag for dag.

Men husk: Du kommer alltid dypere sammen med andre enn du gjør alene.

NOTATER

JESAJA

INNHOOLD

Fra Bibelnerden.no

Jesaja er den boka i GT som er mest sitert eller henvist til i NT med ca 600 ulike forekomster, bl.a. mange kjente messianske profetier. Derfor kalles Jesaja noen ganger "det 5. evangeliet". Jesus brukte også Jesaja mye.

Fra 745 f.Kr. var Assyria på offensiven, og Israel visste ikke om det var larest å alliere seg med Egypt eller Assyria. Jesaja sin oppgave var å få folket til å vende om og stole på Gud framfor politiske allianser og få dem til å innse at deres egentlige problem er ikke fiendene deres, men deres egen synd. Jesaja peker på avgudsdyrkelse, korrupsjon, undertrykkelse av fattige og et generelt opprør mot Gud. All denne ondskapen og uretten skal dømmes og folket må renses for å komme ut igjen på den andre siden som mer trofaste mot Gud. Denne renselsen skjedde ved at Gud lot dem ble tatt i fangenskap av babylonerne i 586-539 f.Kr.

Men Jesaja snakker også mye om Guds frelse, både i form av tilbakevending fra eksilet og ved at Messias skal komme. De såkalte "tjenersangene" i kap 42, 49, 50 og 53 i del 2 (etter eksilet) er ekstra spesielle i denne sammenhengen. Disse avsnittene beskriver en person som er adskilt fra folket og som heller ikke er Jesaja selv, som er en rettferdig konge (42:1-9), en profet (49:1-6) og en lydig disippel som er villig til å lide (50:4-9) og dø og bli et skyldoffer for folkets synder og lovbrudd. Spesielt i den fjerde sangen i 52:13 - 53:12 finner vi usedvanlig konkrete beskrivelser av Jesus, mange hundre år før det skjedde.

FAKTA

Forfatter: Jesaja, sønn av Amos (1,1)

Tid: Ca 740-678 f. kr. (1,1)

Innhold: Gud som hersker og hans frelsende kjærlighet, åpenbart i måten han møter sitt utvalgte folk, Israelittene, Det profeteres både dom og frelse, noe alle verdens folk blir inkludert i.

Fokus: Guds hellighet, majestet, og rettferdighet. Guds medfølelse og frelsende nåde. Israels sentrale plan i Guds plan for nasjonene og verden. Den frelsende rollen til Guds lidende tjener. Den strålende fremtiden Gud gjør klar for alle som er hans.

Boka avsluttes på en storslagen måte med beskrivelsen av det nye, rensede Jerusalem i kap 65-66, et bilde som også brukes på slutten av Johannes' åpenbaring og dermed hele Bibelen. Her beskrives det endelige målet, hva de som stoler på Gud har i vente. Da skal døden ikke ha makt lenger (65:19-20), og forbannelsen fra 1. Mos 3 skal bli opphevet (65:21). Folkeslagene beskrives som Israels brødre, som bringes til Gud som offergaver. De siste versene av boka beskriver dommen og evigheten.

JESAJA 40.1-11

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke mens du jobber med teksten.
- Les teksten rolig to ganger før du jobber deg gjennom spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Jesaja 40-43 & Salme 12

Merk at leseplanen er en bonus, ikke en del av studiet

BAKGRUNNSINFO

Teksten er skrevet til et Israel i eksil. Eksilet og forvisningen fra sitt lovede fysiske land er konsekvensen av at flere hundre år hvor rikene Israel og Juda, og deres konger, gang på gang har valgt bort Gud. De har ikke omvendt seg fra

avgudsdyrkelse og synd. Jesaja kapittel 40 er begynnelsen på Israels andre utgang (exodus), en større utgang enn da Moses tok de ut fra Egypt. Eksilet nærmer seg slutten, Guds storhet skal igjen åpenbares, og Israel skal på nytt få oppleve Gud som deres gode hyrde.

STUDIESPØRSMÅL

#1 Hvilke følelser opplever du når du leser denne teksten?

#2 Hvem snakker Gud om i teksten (40.1-2)? Hva slags vendepunkt er det som foregår?

#3 Hvordan presenterer Gud seg selv i teksten? '

#4 Hvorfor tror du Gud velger å presentere seg på denne måten?

#5 Hvordan oppleves det bildet av Gud som presenteres her i møte med ditt bilde av Gud?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

JESAJA 44.(1)6-24

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke mens du jobber med teksten.
- Les teksten rolig to ganger før du jobber deg gjennom spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Jesaja 44-47 & Salme 13

Merk at leseplanen er en bonus, ikke en del av studiet

BAKGRUNNSINFO

Avgudsdyrkelse har vært en kjerne i Israels historie av troløshet til Gud. Når livet har blitt vanskelig, og når fiendene presser på, har fristelsen alltid vært stor til å ta til seg forfedrenes guder, eller ty til gudene fra landene de har bodd i. Verken Israel eller folkene rundt Israel trodde at disse fysiske

bildene var avgudene selv. De var representasjoner, men som de trodde avgudene kom og bodde i, gjennom innvielsesritualer. De ba til gudene som om de var gudene selv.

STUDIESPØRSMÅL

#1 Les vers 6-8. Hva er Guds agenda i denne teksten?

#2 Se vers 12-20. Hvorfor tror du denne smedens prosess får så mye plass i teksten?

#3 Hva tror du gjør det så viktig for Gud å understreke kontrasten til andre guder?

#4 Hvorfor tror du avguder var en så stor fristelse for Israelfolket?

#5 Hva slags gudebilder lager du deg i livet ditt?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

JESAJA 49.1-13

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke mens du jobber med teksten.
- Les teksten rolig to ganger før du jobber deg gjennom spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Jesaja 48-51 & Salme 14

Merk at leseplanen er en bonus, ikke en del av studiet

BAKGRUNNSINFO

Gjennom denne siste delen av Jesaja vises et stadig klarere bilde av den nye pakten som Gud skal gjøre med sitt folk, og også hvordan denne pakten skal rekke lengre enn til Israel alene. Denne teksten er den andre "tjenersangen". I den første sangen

(42.1-9) presenteres han som en rettferdig konge. I denne teksten beskrives han som en profet, med et kvast budskap fra Gud.

Legg merke til tjenerens oppdrag, måten han løser det på, og konsekvensene han vil ha gjennom verden,

STUDIESPØRSMÅL

#1 Beskriv denne "Herrens tjener" som omtales i vers 1-6.

#2 Hva er tjenerens oppgave?

#3 Hvem er det Gud annonserer tjeneren til? Hvor langt skal Guds frelse nå?
Se vers 1 og 6.

#4 Hva er tjenerens jobb, og hva er folkets jobb i denne teksten?

#5 Hvor er ditt håp og din trygghet som kristen?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

JESAJA 52.13-53.12

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke mens du jobber med teksten.
- Les teksten rolig to ganger før du jobber deg gjennom spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Jesaja 52-55 & Salme 16

Merk at leseplanen er en bonus, ikke en del av studiet

BAKGRUNNSINFO

Denne ukens tekst er en av de nydeligste og klareste oppsummeringene av Jesus som vi finner i vår Bibel, skrevet flere hundre år før han ble født i Betlehem. Dette er den "prestelige" sangen, fjerde og siste tjener-

sangen i Jesaja. Den tredje tjenersangen finner vi i 50.4-9, med fokus på tjeneren som "disippel".

Israels store utfordring og kamp har vært å holde seg nær til Gud og følge loven. Her får vi et glimt av Guds store løsning.

STUDIESPØRSMÅL

#1 Hvordan beskrives tjeneren i denne teksten? Hva slags lidelser går han gjennom?
Merk: "Jeg/min" er Gud. "Han" er tjeneren. "Vi" er tjenerens disipler/Guds folk.

#2 Hva oppnår tjeneren med det han går gjennom?

#3 Hvilke holdninger ser du at tjeneren viser?
Hva skjer med tjeneren etter lidelsene han går gjennom?

#4 Hva er "vår" rolle i denne redningen som tjeneren gjør?

#5 Hvordan påvirker denne teksten ditt bilde av Jesus?

Bonus: Les hvordan teksten oppfylles av Jesus i Mark 10.45, Apg. 8.30-35 & 1 Peter 2.22-25.

Bonus: Les C. S. Lewis sin "Løven, heksa og klesskapet"; en nydelig allegori til denne teksten.

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

JESAJA 58.1-14

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke mens du jobber med teksten.
- Les teksten rolig to ganger før du jobber deg gjennom spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Jesaja 56-59 & Salme 16

Merk at leseplanen er en bonus, ikke en del av studiet

BAKGRUNNSINFO

I ukens tekst er fokuset tilbake til det hele Jesajas bok starter med: en reaksjon på hykleri i måten Israel tilnærmer seg Gud og loven på (1:10-20). Guds lov og Israels offer- og soningssystem var alltid ment som et verktøy for å dra folket mot endrede hjerter og endrede liv; ydmyke med fokus på å elske Gud og mennesker. Jesajas bok

reagerer på at folkets religiøse ordninger har blitt separert fra Guds hjerte og intensjon, og heller blitt et verktøy for å manipulere Gud til å gjøre det folket ønsker, sammenblandet med hedensk avgudsdyrkelse.

Ukens tekst utfordrer folkets fokus på sine religiøse ritualer, og peker de mot Guds hjerte for rettferdighet og helhjertede liv.

STUDIESPØRSMÅL

#1 Hva ser du som folkets problem i denne teksten?

#2 Hva er det Gud ønsker fra folket?

#3 Hva er Guds løfter for de som lever etter hans hjerte?

#4 Hvordan tror du disse løftene oppfylles i praksis for oss som tror?

#5 På hvilke områder er ditt kristne liv i fare for å bli ritual mer enn ekte liv?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

JESAJA 61.1-11

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke mens du jobber med teksten.
- Les teksten rolig to ganger før du jobber deg gjennom spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Jesaja 60-63 & Salme 17

Merk at leseplanen er en bonus, ikke en del av studiet

BAKGRUNNSINFO

Herrens tjener snakker igjen i ukens tekst. Herrens ånd og salvelse på "forkynneren" her peker tilbake til tjenersangene (48.16). Teksten er svært sentral i NT, og Jesus selv siterer disse ordene i Nasaret (Lukas 4:18-19), etterfulgt av ordene "I dag har disse ordene blitt oppfylt".

De avsluttende kapitlene i Jesaja (56-66) fokuserer på nødvendigheten av å leve ut Guds rettferdighet; hvordan leve ut Hans vilje? De første kapitlene (56-59) fokuserer på det mennesket ikke får til: de er loviske og Guds karakter er ikke en del av levemåten. De siste kapitlene (60-66) fokuserer på hva Gud kan få til, og hvordan han vil fullføre alle ting.

STUDIESPØRSMÅL

#1 Hva er det Herren har salvet tjeneren til? Se vers 1-3.

#2 Hvilke konsekvenser får det tjeneren gjør for folket?

#3 Hva opplever du som Guds hjerte i denne teksten?

#4 Les Lukas 4:16-21. Hvordan oppfyller Jesus teksten i Jesaja, basert på alt du vet om ham?

#5 Les vers 10-11. Hva gjør denne teksten med deg?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

JESAJA 65.1-25

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke mens du jobber med teksten.
- Les teksten rolig to ganger før du jobber deg gjennom spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Jesaja 64-66 & Salme 18

Merk at leseplanen er en bonus, ikke en del av studiet

BAKGRUNNSINFO

I disse siste kapitlene av Jesaja ser vi Herrens svar på folkets bønn (63-64). Gud minner folket på sin bortkommenhet, men også om den lovede frelsen som skal komme.

Dette siste studiet i Jesaja oppsummerer

mye av fokuset boken har hatt; Guds vrede og dom over folkets synd og utroskap. Og Guds lengsel og fantastiske bilde av den verden som han gjør klar for de som følger ham, og som tar imot frelsen og soningen som den lidende tjeneren gjør for folket.

La den harde første halvdelen utfordre deg og den lyse siste delen fylle deg med håp.

STUDIESPØRSMÅL

#1 Hvilke folk snakkes det om i vers 1-2, og hvordan gjenspeiles dette i Det nye testamntet? (tips: les Apostlenes gjerninger 28.17-28)

#2 Hvordan reagerer Gud på menneskene som har gått bort fra ham? Se vers 1-16.

#3 Hvem tror du er "mine tjenere", og hvordan møter Gud de? Se vers 1-16.

#4 Les vers 17-25: Hvordan avslører løftene mottakerens tilværelse og behov?

#5 Hvordan opplever du disse løftene? Hva slags håp/følelser skaper de i deg?

Bonus: Les Johannes Åpenbaring 21:1-4 (og gjerne hele 21-22) for å se oppfyllelsen av teksten.

Bonus: Les Jesaja 66:18-24 for å se Guds lengsel etter og plan for folkeslagene.

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

BIBELLESEPLAN

høsten 2021

Uke 35 , 30. aug-5. sept	Markus 1-4 & Salme 1
Uke 36 , 6-12. sept	Markus 5-8 & Salme 2
Uke 37 , 13-19. sept	Markus 9-12 & Salme 3
Uke 38 , 20-26. sept	Markus 12-16 & Salme 4
Uke 39 , 27. sept-3. okt	1 Kor 1-4 & Salme 5
Uke 40 , 4-10. okt	1 Kor 5-8 & Salme 6
Uke 41 , 11-17. okt	1 Kor 9-12 & Salme 7
Uke 42 , 18-24. okt	1 Kor 13-16 & Salme 8
Uke 43 , 25-31. okt	2 Kor 1-4 & Salme 9
Uke 44 , 1-7. nov	2 Kor 5-8 & Salme 10
Uke 45 , 8-14. nov	2 Kor 9-13 & Salme 11
Uke 46 , 15-21. nov	Jesaja 40-43 & Salme 12
Uke 47 , 22-28. nov	Jesaja 44-47 & Salme 13
Uke 48 , 29. nov-5. des	Jesaja 48-51 & Salme 14
Uke 49 , 6-12. des	Jesaja 52-55 & Salme 15
Uke 50 , 13-19. des	Jesaja 56-59 & Salme 16
Uke 51 , 20-26. des	Jesaja 60-63 & Salme 17
Uke 52 , 27. des-2. jan	Jesaja 64-66 & Salme 18